

MAIJA LAURA
KAUHANEN

IH
ME
KÖYNYN
NÖS

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Teoksen kirjoittamiseen on saatu tukea
Suomen Kulttuurirahastolta ja Koneen Säätiöltä.

© Maija Laura Kauhanen ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

ISBN 978-951-1-46759-5

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

ENSIMMÄINEN LUKU

IHMEKÖYNNÖS

Kokaiini maistuu piparjuurelta ja laastilta ja antaa ajalle tumman, teräksisen imun. Hummerinpyytäjä sulloo muovinyytin ja rakkaan pankkikorttinsa, jonka kulmaa olemme käyttäneet apuna, takaisin sortsiansa taskuun. Hän katselee itseään peilistä sillä välin kun pissaan. Astumme aaltopeltikopista takapihalle. Sinne on kertynyt saarelaisia tyttöjä jonoksi asti.

Tunnen poltteen, kun myrkky valahtaa nenänielusta kurkkuun. Yksi mies Boliviassa sanoi, että sen hetken, siis sen valahduksen, nimi olisi muka ”Kurt Cobain”.

Minulla on jossain video, jolla se mies nuuskaa kokaiinia pakaraltani. ”Qué cosita”, hän henkäili, ja sillä tavalla opin sen ilmauksen: oppimista helpottaa, kun opitun voi kiinnittää voimakkaaseen mielikuvaan. Sitä on vaikea suomentaa, mutta ei mahdotonta. En olisi päätenyt Andeille snorttausalustaksi, jos pitäisin kääntämistä mahdottomana. Mahdottoman ja mahdollisen välisellä rajalla kasvaa leipäpuuni, josta poimin sen verran rahaa kuin lentolippuihini ja tortilloihini tarvitsen. Joten cosa on ”asia” ja cosita on ”pieni asia”.

”Millainen pieni asia!” mies siis ähki minulle; jokainen taka-puoltani vilkaissut ymmärtää ristiriidan. Siksi onkin huomautettava, että espanjan diminutiivi eli -ito/-ita-päätteellinen muoto substantiivista tarkoittaa usein myös hellittelyä. ”Millainen ihana asia” olisi siis lähempänä. Kontekstista ja kohderyhmästä, sanalla sanoen skopoksesta, riippuen ammattitaitoinen suomentaja saattaisi kuitenkin laittaa mieluummin vaikka, että ”Mikä herkkupala!”

Nieleskelen kokaiinia ahnaasti syvemmälle. Vybyz Kartelin ääni levittäytyy Karibianmeren ylle. *Colouring this life like it's all in crayons.*

Kun ylitämme kylänraitin takaisin Beach Barin puolelle, hymyilen paikallisille tytöille yksi kerrallaan. Toivon hymyni viestittävän sanattomasti ja universaalisti, että minua kyllä kiinnostaa paitsi trooppinen hedonismi myös intersektionaalinen feminisimi. Mutta tunnen valkoisuuden suupielisäni kuin niitteinä. Pelkkä ajatus, että noiden naisten pitäisi tietää mitä intersektionaalinen feminisimi on, jotta voisimme olla ystäviä, on ankea. Montako erilaista hymyä on? Miksi miehille hymyily ei ole koskaan vaikeaa?

Nicaraguassa jaan ihmiset miehiin ja naisiin. Niin on oltava, jotta olen olemassa muille ja he minulle. Suomessa, kun haluan olla tarkka, sanon esimerkiksi, että kuulun queerplatoniiseen polypalloon, jonka kaksi muuta jäsentä ovat muunsukupuolisia. Oikeuteni omassa kotimaassani on sanoa asia niin kuin se on, ja enemmistön on annettava sille tilaa. Nicaraguassa sanon kuitenkin *mi novio y su novia*, tai *mi ex-novio y su novia*.¹ Asemani tähden vien liikaa tilaa jo muutenkin, joten tässä väistän kun kerran voin, Jessen ja Alinan luvalla.

¹ *poikaystäväni ja hänen tyttöystävänsä tai entinen poikaystäväni ja hänen tyttöystävänsä*

Valta vaihtaa hiukan virtaussyuntaansa aina, kun sen asetelma muuttuu. Matkustaminen on suurennuslasi, jolla seuraan noita värähdyksiä.

Beach Barissa länsimaalaiset naiset liehuvat pikku hiprakassa hellemeikoissaan ja saarelaiset naiset seisovat sievinä farkuissaan ja strassikoristeisissa T-paidoissaan. Miehet vaikuttavat vähemmän jakautuneilta. He tungeksivat baaritiskin ympärillä olutpullojaan nostellen ja puhuvat baseballista, rakentamisesta, kalastuksesta ja poliiseista. Länsimaalaisilla miehillä on hihattomat turistipaidat ja saarelaisilla iloisenväriset koripallopaidat.

Komea musta gringo on koristellut rastansa simpukoilla ja pehmeästä metallista väännellyillä kiekuroilla. Hän tulee kyselemään minulta mairealla äänellä, kuka olen ja mistä kotoisin. Hummerinpyytäjä saapuu baaritiskiltä juomiemme kanssa juuri kun mies kysyy, voisiko hän tarjota minulle jotakin.

”Kiitos, sain jo”, sanon hymyillen ja otan lasillisen lime-lohkoja ja kirkasta nestettä Hummerinpyytäjän kädestä. Hummerinpyytäjä on ostanut sen seteleillä, jotka olen sujauttanut hänelle, jotta näyttäisi siltä, että hän tarjoaa.

”Mitä tilasit?” jenkki kysyy luullen Hummerinpyytäjää tarjoilijaksi.

”En tiedä, mitä tää on. Mitä valitsit?” kysyn Hummerinpyytäjältä, joka kietoo kätensä vyötärölleni.

”Oh!” Gringon naama venähtää, ja hän kääntyy pois päin. Minä ja Hummerinpyytäjä nauramme.

Kemikaalit saavat ajatukset räiskähtelemään päässäni herkullisella tavalla. Tunnen, että pystyn sekunnissa kuvittelemaan tuhatmäärin erilaisia vallan sommitelmia. Yhteys, yhteys on kaikkein tärkeintä, ajattelen ja katson tanssilattialla, baaritiskillä ja hiekalla liikkuvaa moninaista väkeä nälkäisesti enkä erityisen empaattisesti. Näen heidät pikkuisina valkoisina, ruskeina ja mustina marionetteinani, joita liikuttelen. Pitäisi kirjoittaa kirja

tästä, ajattelen. Kihelmöinti kulkee pääläestä paljaisiin jalkapohjiini, kun muistan, että juuri sellaista kirjaahan olenkin kirjoittamassa. Sitä minä olen tullut tänne saarelle kirjoittamaan.²

Juhlamieli täyttää minut ja sheikkaan vähän. *Baby yuh bubblin' yuh bubblin' yuh bubblin baby, gyal you a party animal.* Tämä on riittävän pylläbiisi, että pystyn tekemään näin.

Mikään ei ole nolompaa kuin valkoiset tytöt, jotka twerkaavat silloin, kun ei soi pylläbiisi.

Hummerinpyytäjä huomaa ja yrittää tulla kiinni. Läpsäisen hänet kauemmas, että mahdun tanssimaan.

Whinaan paremmin myötöpäivään kuin vastapäivään. Tanssilattialla en koskaan tee muuveja, vaan ainoastaan freestailaan. Tunneilla harjoittelen vain muuveja, en koskaan freestailaa. Minua ei haittaa, etten pysty esiintymään keskiviikkoilta-päivisin salilliselle suomalaisia naisia polvisuojissaan. En liioin pidä tarpeellisena käydä bileissä näyttämässä, mitä olen oppinut tunneilla. Käyn tunneilla oppimassa, miten järkyttää ihmisiä entistä pahemmin tanssimalla niin kuin tanssin, vaikka olen ensinnäkin lihava ja toisaalta valkoinen. Käyn tunneilla, koska rakastan dancehallia. Dancehall on parempaa kuin huumeet ja tasalaatuisempaa kuin seksi.

Rantabaarin tiskin ympäristö velloo ihmisiä. Pikku Maissaaren bileet ovat tänään täällä. ”My gal”, Hummerinpyytäjä

² Intersektionaalisuus on mustan feminismin alakäsite, jonka musta yhdysvaltalainen kansalaisoikeusaktivisti ja oikeusoppinut Kimberlé Crenshaw kehitti vuonna 1989 kuvaamaan ihonvärin ja sukupuolen risteymän erityistä vaikutusta mustien naisten elämään. Sittemmin termiä on alettu käyttää laajemminkin päällekkäisten identiteettien ja ominaisuuksien vaikutuksista yksilön mahdollisuuksiin. Viime vuosina termi on tullut niin suosituksi, että valkoinen feminismi on alkanut käyttää sitä eräänlaisena inklusiivisuuden ”vapaudu vankilasta”-korttina, jolloin sen merkitys on alkanut vesittyä ja sen juuret mustassa feminismissä unohtua. Tässä kirjassa käsitellään intersektionaalisuutta ennemminkin tapana tarkastella maailmaa kuin lopullisena tavoitteena. Intersektionaalisuus on väline, ei päämäärä, joten siinä ei voi onnistua tai voittaa.

esittelee, ja minä hymyilen kaikille ja yritän estellä Hummerinpyytäjää suutelemasta minua koko ajan, jotta voisin puhua ihmisten kanssa. Kirjoittamisen takia en ole päiväkausiin tavannut ketään muuta kuin Hummerinpyytäjää.

Minä ja Hummerinpyytäjä riehumme ja pelleilemme hiekkalla nuotion ääressä. Pääsen dägäämään. Tätä ei tunneilla harjoitella, puhutaan vain kaukaisesta Karibiasta ja hurjista tanssijoista, joista me tiedostamme olevamme kalpeita kopioita. Käteni ja jalkani ovat maassa, ja takanani seisovan Hummerinpyytäjän kädet pitelevät lanteitani. Hän nostaa oikean säären puristamaan kylkeäni ja kiihdyttää tikkaustaan. Alamme kaatua. Räkätän ja otan paremmin tukea maasta, kunnes olen alaspäin katsovassa koirassa – ripaus Intiaa, miksikäs ei. Hummerinpyytäjä tekee pukkihypyn ylitseni ja suutelee minua. Rojahdan rantatuoliin istumaan.

Hummerinpyytäjä riisuu valkoisen kauluspaidan yltään, heittää sen syliini ja ryhtyy kohentamaan nuotiota. Hän tietää näyttävänsä hyvältä nuotion hehkussa ilman paitaa. Olen nähnyt hänen tekevän saman tempun monta kertaa.

Miten kauniita olemmekaan yhdessä. Minäkin niin pyöreä ja pehmeä ja erikoisen värinen. Seksikäs lumipallo. Sssssexy gal, Hummerinpyytäjällä on tapana toistella ja sihisyttää terävää ässää sanojensa vakuudeksi. Stadilaisässä ja kreoliässä. Me puhumme kärmeskieltä keskenämme, muut eivät tiedä miten me sen teemme.

Nuotion äärelle kerääntyvät turisteja katselemaan tulta tai Hummerinpyytäjää.

”Anteeksi mutta mistä te tyypit olette kotoisin? Reissaatko te yhdessä?” kysyy nainen minulta skottienglannilla.

Nainen ei ole voinut olla kauaa Nicaraguassa, jos hän kysyy tosissaan.

”Ei! Mä oon Suomesta ja toi on täältä”, kerron. ”Mä vietän tän kuun saarella.”

Skotti ihastelee oleskeluni kestoa, kuten kaikki, mutta näyttää odottavan jatkoa.

”Me siis tunnetaan ennestään”, sanon ja viittoilen kohti Hummerinpyytäjää, joka pullistelee hellyttävästi lihaksiaan raahatessaan ties mitä tukkia keskemälle nuotiota. ”Me tavattiin, kun mä olin täällä ekan kerran, kaksi vuotta sitten.”

Skotti nojautuu lähemmäs minua ja nyökkää kohti Hummerinpyytäjää.

”Tulitko sä takaisin hänen takiaan?” hän kysyy silmät loistaen.

”En!” sanon ja suoristaudun. ”Olin tulossa tänne ja laitoin tolle viestiä. Ja se olikin just tullu tänne. Kun hummerinpyyntikausi loppui.”

Skotin ilme synkkenee: ”Ole varovainen.”

Häkellyn. Miksi hullun rakkauden *poissaolo* johtaa varoitukseen?

”Sitä vaan, että... muistakaa käyttää... ehkäisyä.”

Repeän taas nauramaan. Kokaiini tekee minut tällaiseksi, tiedän kuka olen ja mihin minusta on. Muiden väärinkäsitykset eivät horjuta sitä.

”Tietysti me *käytetään kondomia!*” sanon kovaan ääneen. ”Se on meille tärkeää. Me kumpikin harrastetaan seksiä monien eri ihmisten kanssa.”

Nainen on vihdoin sanaton.

”Me ollaan molemmat friikkejä. Siks me toisistamme tykätäänkin”, jatkan. ”Tuu messiin jos haluat.”

Tällä välin Hummerinpyytäjä on huomannut viehättävän, elegantisti pukeutuneen vaaleanruskeaihoisen naisen, jonka kanssa keskustelen. Hän tulee luoksemme, vetää kauluspaitaa takaisin ylleen ja esittäytyy. Hän aloittaa ominaisen puhutlunsa leveällä kreolilla. Hän puhuu siitä, kuinka hyvää island life on ja kuinka elämästä pitää nauttia. Kuinka me voimme pitää hauskaa eikä kenelläkään ole siihen mitään sanomista. Hän kehuu naisen ulkonäköä.

”Toi tarkoittaa, että sä voit tulla meidän mukaan three-someen”, selvennän varmemmaksi vakuudeksi.

”Oookkei...!” naisen silmät laajenevat.

”Just niin”, Hummerinpyytäjä jatkaa, ”nautitaan elämästä, tietsä?”

Vähän ajan päästä minä ja Hummerinpyytäjä kävelemme Beach Barilta pohjoiseen päin pitkin betonista kylänraittia, minä nostellen Monty Python -tyylisesti jalkojani jotten kompastuisi, koska minulla on surkea pimeänäkö. Kävelemme saaren lauttalaiturin, muellen, päähän istumaan ja otamme väsäystarpeet esiin.

”Harmi ettei se mimmi halunnut. Sitä pelotti.”

”Kyllä se halusi”, Hummerinpyytäjä sanoo vankkumatta. ”Se muuttaa vielä mielensä. Saat nähdä.”

Uskon Hummerinpyytäjää. Hän tajuaa nämä jutut.

Laiturin reunalta roikkuvien jalkojemme alapuolella muutamaman metrin päässä kiertelee pikkukaloja vedessä, joka näyttää harmaalta oranssien lamppujen valossa. Skottinainen kerää rohkeutta jossakin, ja minun ruumiini tuntuu raskaalta tanssimisesta ja kävelystä ja alkoholista ja huumeista. Sitä paitsi minulla on väärä laukku Reggae Bariin, liian iso. Beach Barissa olen voinut laskea laukun maahan, mutta olen joutunut tuijottamaan laukkua koko ajan kun tanssin, mikä on näyttänyt siltä että pidän saarelaisia varkaina, vaikka en tietenkään pidä, en vain halua että laukkuni varastetaan.

”Käydään sun luona. Ei Reggae Barissa ole vielä ketään”, Hummerinpyytäjä sanoo. Vuokraamalleni pienelle talolle on parinkymmenen minuutin kävely matka.

”Eikä käydä, sitten me ei lähdetä sieltä ikinä.”

Mutta tietysti me menemme jointin jälkeen minun luokseni. Ihan vain hetkeksi lepäämään, Hummerinpyytäjä vakuuttelee. Kävelemme kuubalaisen ravintolan ohi, Sunshine-hostellin ohi, kirkon ohi, kioskin ja Three Brot-

hers -hostellin ohi, kookosleipää päiväsaikaan myyvän kojun ohi ja käännymme koulun kohdalla pois rannan suuntaiselta tieltä, oikealle kohti saaren sisäosia. Kylätalon pihalla on vieläkin muovituolit ja valoköynnökset eilisen set-upin jäljiltä. Koska halusin tänään kirjoittaa heti aamusta, lähetin Hummerinpyytäjän eilen kotiin yöksi. Se oli tavallista hankalampi homma. Hummerinpyytäjä ei tiennyt mitä kautta kulkisi ilman, että ruumiinvalvojisista koteihinsa palailevat saarelaiset näkisivät hänet ja saisivat aihetta juoruiluun. Hän on hyvin hillitty silloin kun ei ole täysin häpeämätön.

Kompastun taas tiettyyn töyssyyn, joka jää pimeällä piki-mustaan varjoon.

”MIND!” Hummerinpyytäjä närkästyy ja tarttuu minuun molemmin käsin. ”Sun täytyy vvvvaro!”

”Joo joo!”

Loputtoman ylämäen jälkeen nousemme betoniportaat Bokkle Housen kuistille. Napsautan pylvästä ulkovalot päälle, ja riippumaton alta irtautuu mustanruskea koira, joka tallustelee luoksemme.

”Ystävä!” sanon sille suomeksi. Sen nimen olen antanut sille. ”Voi mussukka, ootko sä odottanut täällä tän koko ajan!”

Koira ei tunnu huomaavan, kuinka päissäni olen.

Avaan mustan rautaveräjän ja talon ulko-oven. Tapahtumat virtaavat kiihkeän, synkän mielihyvän kuljettamina. Hetkien väliin jää syviä kuiluja. Minä ja Hummerinpyytäjä alamme suudella. Hummerinpyytäjistä on äkkiä hirveän tärkeää sammuttaa kaikki valot. Kaikki valot. Kuistin valo, matalalla seinällä huoneesta erotetun vessankin kelmeä lamppu. Vastustelen. Emme me ennenkään ole näin tehneet.

”Joku voi katsoa ikkunasta sisään!” hän sanoo. ”Sä panet puutarhuria.”

”En tietenkään pane. Mä oon sanonut sulle!”

”Mitä jos se tulee tänne?”

”Mitä se nyt tänne tulisi keskellä yötä? Se haravoi mun lehdet!”

”Siksi kun sä panet sitä!”

”Enkä pane! Kertoisin jos panisin!”

”Me laitetaan nyt valot pois. Valot pois, valot pois”, Hummerinpyytäjä mumisee.

Hummerinpyytäjä sammuttaa viimeisenkin valon, ja pimeys kietoo minut sisäänsä ja tunkeutuu sisään korvista ja silmistä ja sieraimista ja suusta ja takanani makaa mies jonka kädet liikkuvat arvaamattomasti ja viidakko on pimeä ja arvaamaton ja me olemme sekaisin ja ajatuksemme kulkevat arvaamattomiin suuntiin, eksyvät toisistaan ja törmäävät toisiinsa, minä en koskaan osaa selittää eikä mies koskaan kuuntele, ja taas kerran palaan takaisin Etelä-Amerikkaan ja kaikkien miesten ennalta-arvattava arvaamattomuus kun sitä oikein ajattelee on kehossani yhdellä kertaa. Nousen pystyyn älähtäen, ampaisen valonkatkaisijalle ja jään seisomaan keskelle kirkasta huonetta alasti henkeä haukkoen.

Ja siinä on vain Hummerinpyytäjä. Hänkin seisoo nyt ja hänen sieraimensa värähtelevät. Katsomme toisiamme kiihtyneinä.

”En pysty, mua pelottaa, mua pelottaa”, minä sanon ja huohotan. ”Se on se kokkeli.”

”Mä lähden”, Hummerinpyytäjä sanoo ja alkaa etsiä vaatteitaan.

”Älä lähde! Tämä ei liity suhun.” Astun hänen eteensä ja selitän sanan trauma muilla sanoilla. Pelaan elämää kuin Aliasta. Olen sillä tavalla neuvokas, sanoi yksi terapeuteistani. ”Mä tarviin sua.”

Mutta Hummerinpyytäjällä on omat demonit vielä kylässä.

”Kyllä mä lähden. Kai se puutarhuri muutenkin tulee kohta tänne.”

Pitäisi kai jättää kokaiini jatkossa väliin.

”Älä lähde. Oo mun kanssa. Halaa mua. Kaikki hyvin.”

Jos demonit jotakin inhoavat, niin halaamista. Ne jättävät meidän marinoidut aivomme ja lentävät hyttsyverkon lävitse Karibian mustaan yöhön.

Emmekä tietenkään mene Reggae Bariin. Käyntiä Reggae Barissa ei tule koko reissulla.

Menin ensimmäisen kerran Reggae Bariin kahden vuoden takaisella matkallani helmikuussa 2018 – keskimmaisella kolmesta pitkästä Nicaraguan-matkasta, jotka olen tehnyt kahden vuoden välein. Kello oli liian vähän, mutta silloin en vielä tiennyt, mihin aikaan Reggae Bariin mentiin. Paikka oli tosin auki, mutta eri käytössä: se oli täynnä paikallisia miehiä pelaamassa biljardia. Muita siellä ei ollut. Kun kierstin tilan teeskennellen etsiväni jotakuta kaveria, tunsin ihoni korventuvan täyteen silmäparin muotoisia tatuointeja.

”Ei ihmisten tuijotus kadulla haittaa, se on kuin joku pesisi letkulla”, olin kirjoittanut muistiinpanoihini aiemmin samalla matkalla, mutta Reggae Barissa muistin katseiden pommituksessa tuskin, miten edes käveltiin. Lähin vastaava tilanne, jossa olin ollut, oli liftausreissulla argentiinalaisella lautatarhalla haahuileminen, mutta Reggae Barissa biljardia pelaavat miehet olivat kaikki mustia. Mustilla miehillä oli hyvin erityinen sija elämässäni. En tiennyt miten olla niin, ettei koko baari näkisi sitä minusta.

Tai jos ei nähnyt, ansaitsinko sen yksityisyyden.

Olin seitsemäntoista, kun kävin ensimmäistä kertaa trefeillä mustan miehen kanssa. Ne olivat muutenkin elämäni ensimmäiset treffit. Tutustuin mieheen samalla tavalla kuin kaikkiin mustiin ihmisiin, joiden kanssa tuohon aikaan päädyin puheisiin: länsiafrikkalainen mies tuli iskemään minua, kun odotin junaa. Joskus se oli bussi. Olin imarreltu siitä, että tuntematon huomasi minut ja pyysi minua treffeille,

ja ajattelin, että minua huomattavasti vanhempi mies voisi ostaa minulle Alkosta väkeviä.

Totta kai siis annoin miehelle numeroni. Tekstiviestein me sovimme tapaamisen nykytaiteen museon edustalle.

Kerran, kun olin ollut ehkä kahdeksan, oli musta mies tullut soittamaan kotimme ovikelloa ja myynyt perheellemme pariisilaista katunäkymää esittävän taulun, joka oli sikäli amatöörimäisesti maalattu, ettei isäni sitä katsoessaan milloinkaan unohtanut mainita, että maalauksessa oli ”kaksi aurinkoa”, valo siis lankesi taiteen sääntöjen vastaisesti. Isäni ei kauppiaan käydessä ollut vielä tullut töistä, ja äitini kai halusi auttaa miestä mäessä, joten taulu hankittiin ja ripustettiin seinälle. Kurkistelin uteliaana kongolaista (mielikuvistani hänestä on tullut kongolainen) äitini takaa, ja heti sen jälkeen, kun olin ensimmäistä kertaa nähnyt ilmielävän mustan ihmisen, kuulin äitini puhuvan englantia. ”She is very shy”, äitini sanoi naurahtaen.

Pelkäsin, etten tunnista miestä, jonka aioin tavata. En kyennyt palauttamaan mieleeni hänen kasvonpiirteitään. Luultavasti olin tuskin pystynyt katsomaan häneen päinkään jo siksi, että hän oli mies, mutta uskoin vakaasti ja syyllisyyden vallassa, etten tunnista häntä siksi, että hän oli musta. Pelkäsin kuollakseni, että asia paljastuisi miehelle, jonka kanssa olin sopinut treffit.³

Päätin, että olisin elämässäni tekemisissä mustien ihmisten kanssa niin paljon, että lopulta tunnistaisin heidät yhtä hel-

³ Toisen etnisen ryhmän kasvojen tunnistamista vaikeuttava *cross-race effect* perustuu eräiden teorioiden mukaan siihen, että omasta poikkeavan ihonvärin merkitys ylikorostuu ihmisen mielessä. Toisaalta harjaantuneisuus tunnistamisessa perustuu myös etnisten ryhmien erityispiirteisiin. Esimerkiksi valkoiset ihmiset saattavat tottua tunnistamaan muita hiusten värin perusteella, mistä taas ei mustien ihmisten tunnistamisessa ole juurikaan apua.

posti kuin valkoiset. Se on toteutunut. En pysty enää muistamaan, mikä siinä oli niin vaikeaa. Muistan vain häpeän.

Vuonna 2003 nykytaiteen museon edustalla liikuskelin useampikin musta mies, enkä kauhukseni ollut varma, kenet heistä olin aiemmin asemahallissa tavannut. Viimein arvelin kuitenkin tunnistavani miehen toiselta puolelta aukiota. Penkillä istuen heilautin hänelle varovasti jalkaani, en sentään kättäni. Silloin mies nyökkäsi ja käveli varovasti luokseni.

Ei hänkään ollut tunnistanut minua. Olin pukeutunut eri lailla kuin viimeksi, hän kommentoi. Käsitin, että edellinen UFFin kukkahame oli ollut seksikkäämpi kuin se UFFin kukkahame, joka minulla oli tänään päällä. Alkon logot silmissäni seurasin miestä nykytaiteen museon kahvilaan. Lyhyen keskustelun jälkeen mies vaikutti nielleen pettymyksenä habituksestani ja ilmoitti, että hänellä oli kotonaan ”erilaisia mehuja”. Haluaisinko minä tulla maistelemaan niitä? Ei, tämä menee liian pitkälle, ajattelin ja kieltäydyin. Halusin juoda viinaa kavereideni kanssa, en maistella jonkun vanhan miehen mehuja.

Heti junani lähdettyä rautatieasemalta mieheltä tuli ensimmäinen tekstiviesti. ”Olet niin kaunis. Olet kuin enkeli. Rakastan sinua.” Muutaman päivän ajan mies pommitti minua intohimoisilla rakkausviesteillä. En käsittänyt, miten hän oli voinut kehittää tunteita minua kohtaan niin lyhyen tuttavuuden perusteella. Lopulta kirjoitin hänelle, etten uskonut suhteestamme tulevan mitään, sillä olimme liian erilaisia. ”KIITOS PALJON”, hän vastasi. Tikkukirjaimilla kirjoittaminen antoi jo siihen aikaan vihaisen ja sarkastisen vaikutelman. Epäilin pahoittaneeni miehen mielen, mutta ainakaan hän ei häirinyt minua enää.

Sellainen oli ensimmäinen sutinani mustan miehen kanssa. Ja kaikkea muuta kuin viimeinen. Se oli pitkän, mustalla valkoiselle painetun eepoksen ensimmäinen luku.

Olemme liian erilaisia. En tarkoittanut sillä ihonväriä tai alkuperää... en ainakaan pelkästään, enkä missään tapauksessa tietoisesti... mutta se ei estänyt minua vääntelemästä valkoisia käsiäni murehtien, oliko mies käsittänyt lauseen niin. Enhän *minä* ollut rasisti. Kuinka kamalaa olisikaan ollut, jos hän olisi luullut sellaista.

Kymmenisen vuotta myöhemmin, kun päädyin yhden kontulalaisen seuraan ruotsinlaivalla, käytin samaa perustelua. Mielestäni se oli kohtelias tapa olla rehellinen, joten siitä oli tullut vakiofrasini.

”Me ollaan liian erilaisia”, pahoittelin ja poimin paitani kokolattiamatolta. Mutta kontulalainen oli minua ovelampi.

”Hei, vaik me ollaan erivärisiä, me ollaan kuitenkin samanlaisia täältä... täältä sisältä”, iloinen nuorukainen sanoi ja naputti rintaansa.

”Siis just sieltä sisältä me ei olla samanlaisia”, sanoin ja otin hissini omaan hyttiini kakkoskannelle.

Jos kontulalainen olikin käyttänyt tuota korttia nokkelasti, suorastaan viekkaasti sitä käytti yhdysvaltalainen mies, jonka tapasin nicaragualaisella turistipaikkakunnalla. Vietimme muutaman tunnin yhdessä. Treffien jälkeen puhelimeeni alkoi virrata päivittäin seksuaalissävytteistä sisältöä, jossa hän nimitti valkoisia naisia ”vaniljaksi”. Hän lähetti minulle kuvan erektiossa olevasta peniksestään, jonka taustalla kauempana huoneessa seisoj valkoinen nainen selin kameran. ”Vanilja pitää munakoisostani”, oli kuvatekstinä. Sellainen hiveli hänen makunystyröitään. Kerroin hänelle, että minusta hän oli mauton pornahtavine ruokavertauksineen. En ollut mikään pallo vaniljajäätelöä, vaan ihminen, jonka hän oli tavannut. Siihen tyyppi ei vastannut, ja ajattelin huojentuneena päässeeni hänestä eroon. Seuraavien kuukausien aikana hän kuitenkin jatkoi kuulumisten kyselyä sinnikkäästi parin viikon välein. En koskaan vastannut – olimmehan liian

erilaisia. Erään kerran jälkeen hän kuitenkin näki, että olin lukenut viestin. Hän laittoi valitusviestin perään: ”Taaskaan et vastaa. :(” Silloin mittani täyttyi. ”Meillä oli yhdet treffit, yhdet. Mitä jos ottaisit vinkistä vaarin?”

Tajuttuaan kuukausien jälkeen, että olin torjunut hänet, hän kirjoitti minulle: ”Tyypillinen kaukasialainen. Nyt tajuun, miksi te pilasitte maailman.”

Seuraavana aamuna, toki jo pitkällä iltapäivän puolella, minä ja Hummerinpyytäjä tallustelemme kylän eteläpuolelle ostamaan lisää marihuanaa. Käy ilmi, että Hummerinpyytäjän ystävä, joka myy pilven, on Chulon ja Marianan naapuri. Chulo ja Mariana ovat kaksi lasta, jotka tulivat kuvankauniin pullean äitinsä kanssa rannikon Bluefieldsistä Isolle Maissisaarelle samalla laivalla kuin minä. Kahdeksanvuotias Mariana pelasti minut rasvaiselta Nicaraguan ilmapvoimien sotilalta, jonka päähän ei tuntunut mahtuvan, että kuuntelin hänen kammottavia kaksimielisyyksiään ja katsoin hänen kiiltäviä kasvojaan vain sen takia, että olin liian merisairas liikkumaan minnekään ja että hän seisoi nenäni edessä, minun ja reelingin väliin jäävässä metrin tilassa. Kun yritin pelastautua nokkeluudellani, etsin ympäristöstä puheenaihetta ja sanoin: onpa sinulla isot kengät, hän vilkutti silmiään ja lipoi huuliaan ja sanoi, että sellaiseen te naiset kiinnitätte huomiota, tiedän hyvin miksi, ja oikeassa olet prinsessani ja nukkeni, tulet tykkäämään. Se peli, se peli, jota naisen tai naiseksi pakotetun on osattava pelata, jos hän aikoo mennä minnekään ilman miespuolista saatatajaa, ja oltava aina valmiina pelaamaan, halusi tai ei. Hän pani minut pelaamaan kanssaan ikuisuudelta tuntuvan ajan. Lopulta, kun lähestyttiin jo rantaa, aallokko ja pahoinvointi olivat sen verran tasaantuneet, että onnistuin hivuttautumaan tilaan, jossa kansi jatkui koko laivan leveydeltä, ja siinä

nurkalla minä ja Mariana rupesimme joogaamaan. ”Saat sä jalan näin?” Mariana kysyi. ”Saan. Saat sä jalan näin?” minä kysyin. ”Saan.”

Kun laiva saapui satamaan ja tokaisin sotilaalle kuivan mucho guston, hän näytti aidon myrtyneeltä tajuttuaan vihdoinkin, että ei oli, Dios mio, tarkoittanut ei, ja etten ihan oikeasti halunnut hänen kanssaan sänkyyn, vaikka olin ollut niin merisairas ja niin notkeakin.

Chulo ja Mariana vanhempineen, musta äiti ja hispánico isä, ja heidän naapurinsa kultahampainen pilvenmyyjä puolestaan asuvat lähellä Gracea ja Matthieuta, jotka ovat eronneet mutta asuvat yhä yhdessä kalliissa talossaan. Tutustuin englantilaiseen Graceen ja ranskalaiseen Matthieuhun edellisellä Nicaraguan-reissullani Ometepen saarella, kun he olivat *visa runillaan* eli oleskelulupien uusimisreissullaan. Heidän terassillaan testasin ensimmäisen kerran kuunsirpin muotoisessa pussukassa säilytettävää, laskuvarjokankaista riippumattoa. Ostin Suomeen palattuani itselleni urheilukaupasta samanlaisen. Tilan puutteessa olen jättänyt sen kotiin, vaikka tiesin että Pikku Maissisaaren autioilla rannoilla kaipaisin sitä, niin kuin kaipaankin.

Minä ja Hummerinpyytäjä istumme täydellisen lyhyelle, tasaiselle nurmikolle odottamaan pilveämme ja katsomme, kuinka viisivuotias Chulo rettelöi tyyppilliseen tapaansa eli tänään potkii kotitalonsa seinää. Panen merkille, että talon seinustalla kasvaa ihmeköynnös, jonka kukat ovat aniliinin-punaiset. Sitä olen ajatellut nimeksi uudelle kirjalleni: *Ihmeköynnös*. Nimi viittaisi paitsi kaikkialla Nicaraguassa puutarhoja koristavaan pensaaseen myös tikapuumaiseen DNA:han, joka ihmeellisesti kietoo meidät kaikki yhteen. Minut, Hummerinpyytäjän, Chulon, Gracen, Nicaraguan ilmavoimien sotilaan ja Itäkeskuksen XXL:n myyjän, jolta ostin riippumattoni.

Minä ja Hummerinpyytäjä lähdemme möyhypussi mukanamme kohti kaakkoisia poukamia.

Ensimmäisellä kerralla tulin Nicaraguaan loppujen lopuksi juuri kirjailijanurani takia. Tietokoneeni hajosi Hondurasissa, Útilan saarella, ja ensimmäisen romaanini käsikirjoitus jäi sen sisään. Varmuuskopioita en ollut ottanut. Kun selvisi, että lähin Apple-huolto oli Nicaraguassa, minä, kumppanini Jesse ja hänen yhdysvaltalainen kumppaninsa matkustimme turisteja kuljettavalla pakettiautolla seitsemäntoista tuntia Nicaraguaan. Mutta voi! Päivien raastavan odotuksen ja huollon hoputtamisen jälkeen ilmeni, ettei Nicaraguassa ollut sellaista ruuvimeisseliä, jolla kalliin koneeni olisi saanut auki.

Lopulta matkustin Jessen kumppanin luo Yhdysvaltoihin korjauttamaan tietokoneen ja pelastamaan käsikirjoituksen. Vietin Coloradossa kuukauden ja opin käyttämään pilveä. Varmuuskopiointipalvelua siis. Palasin Yhdysvalloista Nicaraguaan, missä Jesse yhäkin odotti ja teki omia töitään omalla paahtavassa kuumuudessa ulvovalla tietokoneellaan. Ensimmäisenä iltana paluuni jälkeen nautimme hostellikeittiön naarmuisilta muovilautasilta illalliseksi vakioateriamme: Bimbo-yhtiön Rapiditos-tortilloita mustapaputahnan, tomaatin, avokadon ja Lizano-chilikastikkeen kera. Kävimme nukkumaan vastakkaisille seinustoille huonetta.

Aamulla Jesse oli raunioina. Hän ei ollut nukkunut koko yönä, koska sängyssä oli ollut lutikoita. Minun nukkuessani makeasti hän oli raapinut itseään raapimasta päästyään. Jessen paha tuuli tarttui minuun. En enää ymmärtänyt, miksi jaoin hänen ongelmansa. Miksi stressaannuin kun hän stressaantui, kärsin kun hän kärsi, ja miksi hän teki samoin, niin että yhteenlaskettuna kumpikin oli stressaantunut ja kärsivä melkein koko ajan. Suustani pääsi: haluan matkustaa yksin. En ollut lainkaan odottanut sanovani sellaista, mutta kun

kuulin sanovani sen, tiesin, että se oli totta. Hetken olisin voinut valita paremminkin.

Olimme seurustelleet viisi vuotta ja matkustaneet yhdessä kolme vuotta. Minä käänsin kirjoja, hän kirjoitti mainos-tekstejä ja sanomalehtiartikkeleita. Teimme poskettomasti töitä vaatimattomien palkkioidemme eteen, mutta pääsimme Suomen passeilla helposti melkein minne tahansa. Vain nettiyhteyksien nopeus rajoitti päänäpistöjamme. Elämisen halpuus kuittasi lentolippujen hinnan hetkessä. Berliinissä, Bangkokissa, Kuala Lumpurissa ja Oaxacassa ystävyystyimme kahviloiden työntekijöiden kanssa, ja toinen vahti molempien läppäreitä kun toinen kävi vessassa. Me tosiaankin teimme töitä kaikki päivät. Halusimme ainoastaan pärjätä omillamme joutumatta palaamaan Suomeen töihin, saati elämään sosiaalityillä. Siihen asti järjestely oli toiminut, mutta nyt minun oli tullut aika syventyä kaivamaan sisältäni kokonainen romaani, eikä se toiminut enää.

Niin Jesse lähti kohti Costa Ricaa ja minä pidin ensimmäisen kirjoitusvapaani Nicaraguassa, sillä Yhdysvaltainmatkasta huolimatta olin ensimmäistä kertaa saanut riittävästi rahaa säästöön pitääkseni kaksi kuukautta vapaata kääntämisestä, edellyttäen, etteivät elinkustannukseni ylittäisi kuuttasataa euroa kuukaudessa. Kirjasin kaikki menoni muistikirjaan: Cola Zero, 40 córdobaa. Pitsa, 250 córdobaa. Taksi, 20 córdobaa. Ananas, 30 córdobaa. 10 córdobaa kerjäläiselle. Nukuin riippumatossa (3,50 dollaria yöltä) kaivellen kovakuoriaisia varpaanväleistäni ja kirjoitin päivisin katsellen laguunissa uivia possuja, puussa leikkiviä oravia tai viidakossa lenteleviä pikkutyttöharakoita, jotka olivat sinivalkoisia, älykkäitä kaunottaria ja röyhkeitä kuin lokit kotikaupunkini toreilla. Kerran makasin riippumatossa puiden alla, kun pallean jysähti mango. Sattui, mutta läppäriille ei käynyt kuinkaan.

Myös viime kerralla tulin Nicaraguaan saman kirjan takia. Maa oli minulle jo tuttu, ja halusin jälleen elää yksinkertaisesti ja säästää rahaa. Suomessa ei voinut elää 600, 800 tai 1 000 eurolla kuukaudessa, ja tiesin ehdottoman hyvin, että minun henkisillä voimavaroillani en saisi kirjaa koskaan valmiiksi, jos minun pitäisi samaan aikaan elättää itseni Suomessa. Globaali eriarvoisuus oli se onnenpotku ja apuraha, joka mahdollisti esikoisromaanini kirjoittamisen. Tunsin siitä syyllisyyttä. Kuinka moni minua lahjakkaampi nicaragualainen joutui paiskimaan kahta työtä ja elättämään sukulaisiaan saamatta koskaan mahdollisuutta tehdä taidettaan? Ja minä lensin tänne elämään pikkurahalla ja kirjoittamaan kirjaa lapsuustraumoista, jotka olin saanut maailman onnellisimmassa maassa.

Koska en tiennyt, mitä muuta voisin asialle tehdä kuin kirjoittaa seuraavan kirjani Nicaraguasta, aioin tehdä niin.

Tällä, kolmannella kerralla, olen tullut Nicaraguaan lepäämään. Ensimmäinen kirjani on julkaistu edellisenä syksynä, ja täällä kukaan ei odota minulta mitään. Kukaan ei toden totta edes odota minun olevan täällä. Se on minun tapani pysytellä pinnalla: lupaus aina seuraavasta matkasta, aina seuraavasta katoamisesta vaatimusten ulottumattomiin.

Samalla kun lepään, teen taustatyötä *Ihmeköynnöstä* var-ten. Minua kiinnostavat erilaiset tavat, joilla me länsimaalaiset etsimme onneamme köyhistä etelän maista. Mitä me, jotka tulemme maahan yhä uudestaan, täältä saamme? Toteutuuko paratiisin unelma, jota meille on aina markkinoitu, jollakin tavalla? Miten unelma muuttuu tai miten muutumme itse?

Ensimmäiset kaksi kuukautta tästä matkasta olenkin viettänyt Nicaraguan mannermaalla – ”Tyynenmeren puolella” – taustatyön parissa. Olen ollut rantakohteessa aaltojen pauhussa ja surffareiden keskuudessa. Olen viettänyt kaksi viikkoa hippien suosimassa ekohostellissa esoteerisissa seremonioissa. Valtavirtahenkisessä viidakkohostellissa olen osallistunut krei-

seihin teknobileisiin ja tuntenut itseni ikivanhaksi. Olen kirjautunut sliipattuun ketjuhostelliin.

Siinä sivussa olen katsonut maan uumeneen, Masayan tulivuoren kraatteriin, jossa sula laava kuplii yötä päivää. Olen tavannut vanhaa ystävääni Alia, ja hänen koiranpentunsa Max on pissannut syliini. Olen nähnyt opossumin, nauranut ja tanssinut ja ruvennut koristautumaan mustasta bandanahuivista kääriytyllä pannalla, johon yhdistän kullanväriset sydämenmuotoiset korvarenkaat.

Tavoitteeni ovat toteutuneet. Olen tehnyt taustatyötä ja olen levännyt. Matka on ollut ihana. Elämä Nicaraguassa on helppoa. Minulle.

Aion kirjoittaa romaanin syyllisyydestä, jota tunnen siitä. En tiedä, voiko omista etuoikeuksistaan kirjoittaa, mutta jokainen sekunti, jonka vietän Nicaraguassa, saa minut vain vakuuttuneemmaksi ideastani.

Minä, Hummerinpyytäjä ja kultahammas olemme jakaneet paksun jointin kauppojen kunniaksi, ja unohdun ajatuksiini, kun kävelemme Hummerinpyytäjän kanssa metsäpolkua pitkin kohti rantaa. Olen riisunut varvassandaalini. Minusta on ihanaa kävellä polulla isojen lehtien keskellä paljain jaloin kuin hobitti. Kuin eläin. Hummerinpyytäjä pysäyttää minut polulla suudellakseen. Ennen kuin lähdemme taas liikkeelle, hän poimii maasta punaisen hibiskuksenkukan ja laittaa sen korvani taakse. Otamme selfien metsän keskellä, minulla kukka korvan takana ja hänellä ketun hymy. Kuvassa silmäni punoittavat mutta näytän silti kauniilta. Minua ilahduttaa päätyä aivan luonnostaan tällaiseen kliseiseen tilanteeseen, jossa kaunis rakastaja pujottaa kukan korvani taakse Karibian saarella. Vahva kalastaja, luonnon omistaja, Hummerinpyytäjä. Aivan kuin Lucia Berlinin novellissa ”Toda luna, todo año”, jossa leskeksi jäänyt valkoinen espanjanopettaja Yhdysvalloista vapautuu ja löytää itsensä Meksi-

kossa paikallisen kalastajan opettaessa häntä sukeltamaan. Mietin, voiko tämä olla Hummerinpyytäjistä yhtä satumaista kuin minusta. Tapahtuuko tämä edes luonnostaan? Olenko jollakin tavalla ostanut tämän elämyksen? Mitä se edellyttäisi, että minun ei voisi sanoa ostaneen sitä?

Sitten unohdan ajatuksen.

Saaren itäpuolella aurinkokin on pilvessä. Saavumme autioon pikku poukamaan. Sen kummallakin puolella ko-
hoavat punaruskeat kalliot ja rannan kaartuvaa hietikkoa reu-
nustavat kookospalmut. Hummerinpyytäjä kiipeää puusta
kookospähkinät ja avaa ne hakkaamalla niitä kiveä vasten.
Imen kookosveden kuituisesta reiästä, lusikoin kuorenpalalla
vatsani täyteen valkeaa lihaa ja lähden uimaan. Hummerin-
pyytäjä jää makoilemaan punaiselle sarongille, jonka ostin
Thaimaasta seitsemän vuotta sitten, kun olin vielä aloitte-
leva kulkuri. Saronki on rakkaimpia esineitäni, se on peit-
toni, kaulaliinani, piknikvilttini, tyynyliinani ja pyyhkeeni.

Matalikko on terävän rosoinen, sitä pitkin on tuskallista
kävellä mereen, ja rosojen välissä pilkottaa laineiden lipla-
tuksen läpi jotakin pikimustaa.

Muistan hyytävän tunnelman, kun tulin ensimmäisen
kerran saaren itäpuolelle, avomerен puolelle, jolla tuulee
aina navakammin kuin länsipuolella. Tropiikin kasvat: Länsi-
puolella lapset ja valkoihoiset polskivat poukamassa, reggae
soi ja wifillä voi skypeuttaa. Itäpuolella rantaan ajautuu ros-
kaa ja huumeita ja palmut viuhuvat vinossa harmaan taivaan
alla. Santarmit patikoivat pareittain pitkin rantaa löytääkseen
merellä takaa-ajettujen kolumbialaisten veneistään pudotta-
mat kokaiinipaketit ennen kuin joku saarelainen ehtii napata
ne itselleen lisätienestiksi.

Matkallani ensimmäistä kertaa itäpuolelle poikkesin
päätieltä ja seurasin kylttejä Casa Iguanaan; säänpieksemät
kyltit mainostivat hostellia, ja minä etsin majapaikkaa. Kul-

jin punaisella savella kookosten alta ja hibiskusten ohi. Tuuli suhisutti lehviä ja koira haukkui. Seurasin kylttiä, seuraavaa. Sitä seuraava kyltti oli valahtanut ja haalistunut, eikä missään näkynyt ristin sielua. Saavuin perille ja näin päärakenuksen rapistuneen terassin, rantaan laskeutuvan jyrkänteen partaalle rakennetut bungalowit laudattuine ikkunoineen. Taivaan tummuuden tajusin samalla hetkellä kuin ymmärsin, että majatalo oli suljettu vuosia sitten. Olin hylätyssä paratiisissa. Rannalla jyrkänteen juurella kohosivat paksut, kirjavat kinokset meren tuomaa muoviroskaa.

Tuolla ensimmäisellä kerralla minussa käväisi se tunne, että minulle voisi käydä täällä mitä tahansa. Tuleeko miehille se tunne? Tiedämme hyvin, että tulee. Hetket, jolloin reissumiestä pelottaa, muovautuvat sankaritarinoiksi, reissumiehen veijaritarinoiksi ja maailmaa nähneen miehen kasvutarinoiksi, joita olemme kaikki kuunnelleet.

Reissumies ei sano: Sillä hetkellä ajattelin, että täältä pitää lähteä tai muuten minut saatetaan raiskata, ryöstää, tappa ja heittää jyrkänteeltä mereen. Reissumies sanoo: Kyllä tuli kuulkaa Suomi-pojalla vipinää kinttuihin siinä kohtaa!

Reissumiehen tarinat ovat hauskoja veijaritarinoita, sillä erehdys – valkoinen mies vaarassa – korjaantuu nopeasti ja raukeaa huojennukseen, kun valkoinen mies muistaa, että hänellä onkin kaikki maailman onni ja suojeus puolellaan. Alkukantainen pelkoreaktio muuttuu nauruksi. Hah-hah, huomasitteko kuinka pelästyin ensin kuin avuton vauva, vaikka olen valkoinen mies! Valkoisilla naisillakaan ei ole hätää niin kauan kuin nauramme maailmalta tulleen miehen kaskuille kotilieden ääressä.

Niin sanottu maailmaa nähnyt mies on reissumiestä vakavampi olento. Hänen tarinoissaan ei ole vitsiä vuorenhuippuna, jolta kieritään alas naurusta räkättäen, vaan juttujen huipentumana toimii kasvun paikka: miehen käyminen lähellä kuo-

lemaa, tai ainakin lähellä itkua. Tarinoissa maailmaa nähnyt mies kiipeää vuorelle, jää katsomaan maisemaa ja näkee, että kaikki mikä vuorelta näkyy on hänen, jos hän päättää niin. Hän käyttää etuoikeutensa viimeisen päälle, saa haluamansa ja siirtyy jakamaan ilosanomaa siitä, kuinka menestyminen on omasta pääkopasta kiinni. Maailmaa nähneen miehen tarinoissa katsotaan vanhan kerjäläisen vetistäviin silmiin ja tajutaan, kuinka onnekas mies on.

Kolmannen maailman turistikohdeiden Tinder on valkoi-senaan tätä miestyyppeä. Kutsun sitä nimellä Mr. Worldwide. Tyypin alalaji ovat ayahuasca-miehet, jotka ovat sama asia mutta lisäksi pitkähiuksisia ja siksi vakuuttuneita omasta ainutlaatuisuudestaan.

Muutama päivä sitten minä ja Hummerinpyytäjä kävimme Casa Iguanin terassilla harrastamassa seksiä, eikä siellä sillä kertaa ollut pelottavaa, ainoastaan vähän ärsyttävää, koska Hummerinpyytäjä odotti minun nauttivan seksistä samalla kun itse vahtasi jatkuvasti, ettei kukaan vain näkisi meitä. Casa Iguanin rakennukset ovat saaren tämän puolen eteläisimmät. Niiden jälkeen tulevat autiot kaakkoiset poukammat, joista pohjoisimmassa parhaillaan uin.

Pohdittuani asiaa huolellisesti olen päätenyt siihen, että kirjastani tulee fiktiivinen romaani. Tapahtumapaikaksi olen ajatellut majataloa. Sellaiseen voi rustata loputtoman määrän erilaisia hahmoja, jotka tulevat ja menevät.

Itsestäni en halua kirjoittaa. Se tekisi etuoikeuksistani kirjan aiheen tavalla, joka hämärtäisi koko tarkoituksen. Mitä muutakaan kertomus matkoistani kaukaisissa maissa olisi kuin kulutusraportti, kansien väliin painettu matkablogi? Matkustamisessa ei ole pitkään aikaan ollut mitään urheaa. Matkustamiseen tarvitaan vain vähän terveyttä ja rahaa, matkakohdeesta riippuen mahdollisesti muita etuoikeuksia kuten valkoiselta, heterolta tai cissukupoliselta näyttäminen, eikä mikään näistä

ole matkustajan omaa ansiota. Tylsistyminen on saada hiukset irtoamaan päästäni, kun kuuntelen hostellien pöydissä kiiluvasilmäisiä selostuksia Kilimanjaron kiipeilyistä, Koh Phanganin sukelluksista ja Amazonasin kanoottivaelluksista. Antarktis, Galápagos, Mauritius, hohhoijaa! Kuvaillet meille tikkaria, jonka ostit ja imeskelit! haluan huutaa. Jokainen tässä pöydässä ostaa itselleen tikkarin joka päivä! Ketään ei kiinnosta! Omiin nimiini kirjoitettu matkakirja olisi masentava esitys, joita mahtuu kolmetoista tusinaan.

Tosin vielä sitäkin pahempaa olisi, jos kirjoittaisin itsestäni ja minua ylistettäisiin siitä, alettaisiin pitää esimerkiksi seikkailijana ja Latinalaisen Amerikan tuntijana, rohkeana tutkimusmatkailijana, enkä voisi enää koskaan katsoa silmiin nicaragualaisia ystäviäni, jotka tietävät elämästä kaiken minkä minäkin ja elämästä Nicaraguassa huomattavasti enemmän. Kirjan ilmestymisen jälkeen näyttäisi siltä, että ystävytemme onkin tapahtunut siksi, että voisin tehdä sillä vaikutukseen valkoisiin kanssaeläjiini Suomessa. Että kohtelen nicaragualaisia ystäviäni lemmikkeinäni, joiden hassunhauskoja edesottamuksia, kuten kadulla viuhuvia luoteja, kuvaan oman lajini ihmisille, tai villieläiminä, joiden loukkaantunutta jalkaa paketoin sen verran, että siitä saa hyvän kuvan. Se olisi sietämätöntä. Työkuvioissani sitä kutsuttaisiin kulttuuriseksi omimiseksi, mutta oikeastaan ajattelen vain ystäväieni silmiä.

Muut reppureissaajat sen sijaan. Heistä minä haluan kirjoittaa. Kuten oululaisista serkuksista, jotka olivat saarella, kun olin täällä itse ensimmäistä kertaa. Myöhään eräänä yönä norkoilimme suljetun yökerho Happy Hutin pihalla. Minulla oli rakkaussuhde koko saaren kanssa, ja halailin silläkin hetkellä yhtä garifunapoikaa. Työnsin sormeni syvälle afroon ja hieroin päänahkaa. Poika veti käteni pois ilmeisen ärsyyntyneenä. Ehkä häntä kutitti, tai ehkä afro menee huonosti jos